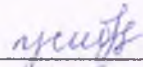

**КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫНЫН ИЛИМ, ЖОГОРКУ БИЛИМ БЕРҮҮ
ЖАНА ИННОВАЦИЯЛАР МИНИСТРЛИГИ
С.НААМАТОВ АТЫНДАГЫ НАРЫН МАМЛЕКЕТТИК УНИВЕРСИТЕТИ
ПЕДАГОГИКА ФАКУЛЬТЕТИ**

“МАКУЛДАШЫЛДЫ”
Окуу бөлүмүнүн башчысы

Ж.Ж. Усубалиева
“5” 09 2025 г.

“БЕКТЕМИН”

Академиялык иштер боюнча
проректору

К.О. Өмүрөва
“5” 09 2025 г.

**КВАЛИФИКАЦИЯ АЛДЫНДАГЫ ПРАКТИКАНЫН
ПРОГРАММАСЫ**

Даярдоонун багыты: 550700-Педагогика, 550400-Социалдык -экономикалык
билим берүү, 550600 -Көркөм билим берүү

Даярдоонун профили: Башталгыч билим берүү, Мектепке чейинки билим берүү,
Тарых, Көркөм өнөр

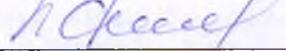
Академиялык степень: бакалавр

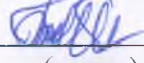
Окутуу формасы: күндүзгү, сырттан

НАРЫН-2025

1. Квалификациялык практиканын программасы Кыргыз Республикасынын Билим берүү жана илим министринин 2021-жылдын 21-сентябрында №1578/1 буйругу менен бекитилген Жогорку кесиптик билим берүүнүн 550700 - Педагогика багыты, 550400- Социалдык -экономикалык билим берүү, 550600 - Көркөм билим берүү боюнча стандартынын негизинде иштелип чыгып ЖКББ МББСнын талаптарына ылайык түзүлгөн.

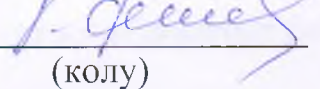
2. Квалификациялык практиканын программасы педагогика, тарых жана окутуунун технологиялары кафедрасынын (2025-жылдын 03-сентябрындагы №2 протокол) жана Окуу-методикалык комиссиянын (2025-жылдын 05-сентябрындагы №5 протокол) жыйынында каралып, бекитилген.

Түзүүчүлөр: пед.и.к., доцент Бектурова Э.О.

т.и.к., проф.м.а. Эсеналиева Г.О.
(илимий даражасы, наамы) (колу) (аты-жөнү)

2. «Педагогика, тарых жана окутуунун технологиялары» кафедрасынын жыйынында жактырылган

Протокол № 2 « 03 » сентябрь 2025-ж.

Кафедра башчысы: п.и.к., доцент Бектурова Э.О.
(илимий даражасы, наамы) (колу) (аты-жөнү)

3. Педагогика факультетинин жыйынында жактырылган

Протокол № 2 « 4 » сентябрь 2025-ж.

Декан: т.и.к., проф.м.а. Эсеналиева Г.О.
(илимий даражасы, наамы) (колу) (аты-жөнү)

4. Квалификация алдындагы практиканын программасынын материалдары

Жогорку кесиптик билим берүүнүн 550700 - Педагогика багыты, 550400- Социалдык -экономикалык билим берүү, 550600 -Көркөм билим берүү профилдери окуу планына жана МББС ЖКББ ТАЛАПТАРЫНА ТОЛУГУ МЕНЕН ШАЙКЕШ КЕЛЕТ.

Окуу бөлүмдүн башчысы Жусупбекова А.Т.

5. Адаптациялык-педагогикалык практиканын программасы НМУнун окуу-методикалык кеңеши тарабынан ЖАКТЫРЫЛГАН

Протокол № 2 « 05 » сентябрь 2025-ж.

НМУ ОМКнын төрайымы Омурова К.О.

ЖАЛПЫ ЖОБОЛОР

Жогорку кесиптик билим берүүнүн мамлекеттик билим берүү стандарты Кыргыз Республикасынын программасы 550700 - Педагогика багыты, 550400-Социалдык -экономикалык билим берүү, 550600 -Көркөм билим берүүнүн даярдоо багыты боюнча бакалаврдын кесиптик ишмердүүлүккө даярдоону карайт.

Квалификациялык практиканын программасынын актуалдуулугун жазган учурда, төмөнкү пункттарды эске алуу менен жазуу маанилүү:

1. Программанын максаты жана милдеттери:

- **Заманбап тенденцияларга шайкештик:** Программанын максаты жана милдеттери учурдагы билим берүү системасынын талаптарына, рыноктун муктаждыктарына жана кесиптик стандарттарга шайкеш болушу керек.

- **Кесиптик компетенттүүлүктү калыптандыруу:** Программа студенттердин кесиптик компетенттүүлүгүн калыптандырууга, практикалык даамат алууга жана иш тажрыйбасын топтоого багытталган болушу керек.

- **Жаңы технологияларду өздөштүрүү:** Программа студенттерге алар тандаган кесиптик багыттагы жаңы технологияларды, программалык комплекстерди жана ыкмаларды өздөштүрүүгө мүмкүндүк бериши керек.

2. Программанын мазмуну:

- **Практика базаларынын таңдоосу:** Практика базалары учурдагы илимпоздук жана өндүрүш ортолору болуп, студенттерге практикалык маалымат алууга жана иш тажрыйбасын топтоого шарт түзүшү керек.

- **Практика тапшырмаларынын мазмуну:** Практика тапшырмалары студенттердин билимдерин бекемдөөгө, кесиптик көндүмдөрүн өнүктүрүүгө жана реалдуу иш кырдаалдарында колдонууга багытталган болушу керек.

- **Практика программасынын узактыгы:** Практика программасынын узактыгы студенттердин кесиптик даярдыгына жана билим алуу деңгээлине шайкеш болушу керек.

- **Практика жетекчилеринин квалификациясы:** Практика жетекчилери кесиптик тажрыйбасы бар, квалификациялуу адистер болушу керек.

3. Программанын иштеп чыгуу жана жаңартуу механизми:

- **Иш берүүчүлөр менен кызматташуу:** Программаны иштеп чыгуу жана жаңартуу процессинде иш берүүчүлөрдүн пикири эске алынышы керек.
- **Кесиптик стандартдарды эске алуу:** Программа кесиптик стандартдарга жана билим берүү мамлекеттик стандарттарына шайкеш болушу керек.

4. Актуалдуулуктун далилдери:

- Программанын мазмунуна жаңы технологиялордун киргизилиши.
- Иш берүүчүлөрдүн суроо-талаптарына жооп берүүчү жаңы практикалык тапшырмалардын кошулушу.
- Кесиптик стандартдардын эң акыркы редакциясына шайкештик.
- Студенттердин жана практика жетекчилеринин пикиринин эске алынышы.
- Программанын иштешинин натыйжасынын анализдеринин негизинде жасалган өзгөртүүлөр.

Квалификациялык практиканын программасынын актуалдуулугун жазганда, конкреттүү фактылар, статистикалык маалыматтар жана далилдер менен негиздөө маанилүү.

Программа максаттарды, милдеттерди, мазмунду, иштин көлөмүн, практика өткөрүлүүчү жерди, отчеттуулуктун формаларын чагылдырат. Программа квалификациялык иштин темасы менен тыгыз байланышта болушу керек.

Кафедра студенттердин квалификациялык практикасын өткөрүү боюнча усулдук сунуштарды иштеп чыгат, алар бакалаврдын даярдоо багыттары боюнча Жогорку кесиптик билим берүүнүн мамлекеттик билим берүү стандарты (ЖКББ) талаптарына ылайык, ошондой эле С.Нааматов атындагы НМУнун практикасын өткөрүү тартиби жөнүндөгү "Жобонун" негизинде жана студенттердин практикасын конкреттүү даярдоо багыты боюнча өткөрүүнүн комплекстүү программасын эске алуу менен иштелип чыгат.

Программанын аннотациясы:

Квалификациялык практика – бул педагогикалык факультеттин студенттеринин теориялык билимдерин практикада колдонуп, профессионалдык

компетенттүүлүгүн өнүктүрүүгө багытталган окуу-изилдөө иш-чарасы. Практика учурунда студенттер башталгыч класстарда сабактарды пландоо, өткөрүү жана баалоо тажрыйбасын топтошот.

Практиканын негизги максаты – студенттин педагогикалык жана методикалык компетенттүүлүгүн калыптандыруу, окуучулар менен иштөө көндүмдөрүн өнүктүрүү жана сабактарды заманбап, инновациялык ыкмалар менен өткөрүү тажрыйбасын топтоо.

Практика учурунда студенттер:

- Сабактарга жана окуу материалдарына даярданууну өздөштүрүшөт;
- Ачык сабактар жана мастер-класстар аркылуу педагогикалык тажрыйба топтошот;
- Окуучулардын жетишкендиктерин баалоо жана анализ кылуу көндүмдөрүн өнүктүрүшөт;
- Педагогикалык экспериментти пландап, өткөрүүгө катышышат;
- Практиканын күндөлүгүн жана отчеттук материалдарын толтурушат.

Практиканын жыйынтыгы катары студенттер методикалык жана педагогикалык тажрыйбага ээ болуп, келечектеги кесиптик ишмердүүлүгү үчүн маанилүү компетенттүүлүктөрдү өздөштүрүшөт. Ал эми кафедра үчүн практика студенттердин илимий-методикалык потенциалын жана педагогикалык тажрыйбасын системалаштырууга, сабактардын сапатын жогорулатууга өбөлгө түзөт.

Квалификациялык практиканын милдеттери

1. Сабактарга жана окуу материалдарына даярдануу

- Сабак планын түзүү, окуу-методикалык материалдарды топтоо;
- Окуучулардын жаш өзгөчөлүктөрүнө жана окуу программасына ылайык материалдарды тандоо.

2. Ачык сабактар жана мастер-класстар өткөрүү

- Теориялык билимди практикада колдонуу;
- Интерактивдүү, чыгармачылык жана компетенттүүлүккө багытталган ыкмаларды колдонуу.

3. Окуучулардын жетишкендиктерин жана сабак натыйжаларын баалоо

- Замандын талабына ылайык баалоо ыкмаларын колдонуу;
- Окуучулардын прогрессин талдоо жана кыскартып баяндап берүү.

4. Педагогикалык эксперименттерге катышуу

- Сабактардагы инновациялык ыкмаларды апробациялоо;
- Окуучулардын билим алуусуна таасирин баалоо.

5. Күндөлүк жана методикалык отчетту толтуруу

- Практиканын жүрүшүндө жүргүзүлгөн иштерди системалаштыруу;
- Жыйынтыктоо үчүн материалдарды документтештирүү.

6. Педагогикалык жана кесиптик компетенттүүлүктү өнүктүрүү

- Окуучулар менен эффективдүү байланыш түзүү;
- Сабакты пландоо жана өткөрүү тажрыйбасын өздөштүрүү;
- Келечектеги педагогикалык ишмердүүлүк үчүн негиз түзүү.

Квалификациялык практика планы аткарылып жатканда студент төмөнкүлөрдү аткарууга тийиш:

I. Баштоо этабы:

1. Практика базасы менен таанышуу: Практика базасынын (мектеп, мекеме, ишкана) түзүмү, иш режими, кызматкерлери менен таанышуу.
2. Практика жетекчиси менен макулдашуу: Практиканын максаттарын, милдеттерин, планын жана тапшырмаларын практика жетекчиси менен макулдашуу.
3. Коопсуздук боюнча инструктаж: Практика базасында коопсуздук эрежелери жөнүндө инструктаж алуу.

II. Негизги этап:

1. Практика тапшырмаларын аткаруу: Практика планында белгиленген тапшырмаларды сапаттуу жана мөөнөтүндө аткаруу.
2. Байкоо жана анализ: Окутуу процессин, ишмердүүлүктү байкоо, анализ кылуу жана жыйынтыктарды каттоо.
3. Иш катышуу: Практика базасынын иштерине активдүү катышуу, жардам көрсөтүү.

4. Документация: Практика күнүмдүгү, отчеттор, сабак пландары, анализдер жана башка документтерди тийиштүү түрдө толтуруу.
5. Консультация: Практика жетекчиси менен дайыма байланышта болуу, суроолорду талкуулоо жана кеңеш алуу.
6. Өзүн-өзү баалоо: Аткарылган иштерди өзүн-өзү баалоо, кемчиликтерди аныктоо жана аларды жоюу үчүн аракет көрүү.
7. Кесиптик этика: Кесиптик этиканын эрежелерин сактоо, сый-урмат менен мамиле кылуу.

III. Аяктоо этабы:

1. Практика отчетун даярдоо: Практиканын максаттарына, милдеттерине, аткарылган иштерге, алган жыйынтыктарга жана сунуштамаларга баа берип, отчетту даярдоо.
2. Отчетту коргоо: Практика отчетун практика жетекчиси алдында коргоо.
3. Практика жетекчисинен баа алуу: Практика жетекчисинен баа алуу жана сунуштамаларды эске алуу.
4. Практика базасы менен коштошуу: Практика базасынын кызматкерлери менен коштошуу.

Кошумча:

- Студент практика учурунда кесиптик сабаттуулугун, жоопкерчилигин жана уюштуруу жөндөмдүүлүгүн көрсөтүүгө тийиш.
- Ал практика базасынын ичиндеги эрежелерди сактоо жана коопсуздук чараларын сактоого тийиш.
- Студент практика жетекчисинин сунуштарын эске алууга жана өзүнүн билимдерин жана көндүмдөрүн өркүндөтүүгө тийиш.

3. ОКУУ ПРОЦЕССИНДЕ КВАЛИФИКАЦИЯЛЫК ПРАКТИКАНЫН СТРУКТУРАСЫНДАГЫ ПРАКТИКАНЫН ОРДУ

Квалификациялык практика - окуу процессинин маанилүү бөлүгү болуп эсептелет, алар билим алуучулардын теориялык билимдерин практикалык

көндүмдөр менен бекемдөөгө, кесиптик даярдыгын арттырууга жана кесиптик чөйрөгө адаптациялоого багытталган.

1. Квалификациялык практиканын окуу процессиндеги орду:

- **Билимдерди колдонуу:** Практика студенттерге алган билимдерин реалдуу шарттарда колдонуу мүмкүнчүлүгүн берет.
- **Көндүмдөрдү өнүктүрүү:** Практика студенттердин кесиптик көндүмдөрүн өнүктүрүүгө, иш тажрыйбасын топтоого жардам берет.
- **Кесиптик багыт алуу:** Практика студенттерге кесиптик багытын тактоого, келечектеги карьералык мүмкүнчүлүктөрүн баалоого жардам берет.
- **Академиялык билимди практика менен байланыштыруу:** Практика академиялык билимди практика менен байланыштырууга, окутуунун натыйжалуулугун арттырууга жардам берет.

2. Квалификациялык практиканын структурасы:

Квалификациялык практиканын структурасы кесиптик багытка, окуу жайынын талаптарына жана практика базасынын мүмкүнчүлүктөрүнө жараша өзгөрүшү мүмкүн. Бирок, адатта, практика төмөнкү этаптардан турат:

- **Даярдоо этабы:** Практика базасын тандоо, практика планынын макулдашуусу, коопсуздук боюнча инструктаж алуу.
- **Таанышуу этабы:** Практика базасынын иши менен таанышуу, кызматкерлер менен байланыш түзүү.
- **Негизги этап:** Практика тапшырмаларын аткаруу, байкоо, анализ, иш катышуу, документация.
- **Аяктоо этабы:** Практика отчетун даярдоо, коргоо, баа алуу.

3. Практиканын окуу процессиндеги ролу:

- **Теория менен практиканын бириктирилиши:** Практика студенттерге теориялык билимдерин практикада колдонуу мүмкүнчүлүгүн берип, билимди бекемдейт.
- **Кесиптик компетенцияны калыптандыруу:** Практика студенттердин кесиптик компетенциясын калыптандырууга, өзүн-өзү уюштуруу жана жоопкерчилик сезимин өнүктүрүүгө жардам берет.

- **Келечектеги кесиптик ишине даярдоо:** Практика студенттерди келечектеги кесиптик ишине даярдоого, иш чөйрөсүнө адаптациялоого жардам берет.

- **Окутуунун сапасын арттыруу:** Практика окутуунун сапатын арттырууга, билим берүү процессинин натыйжалуулугун жогорулатууга жардам берет.

4. Практиканын натыйжалуулугун арттыруу үчүн:

- Практика базаларын даярдоо жана жабдуу.
- Практика жетекчилеринин квалификациясын жогорулатуу.
- Практика программаларын окутуунун заманбап технологияларына ылайыкташтыруу.
- Практиканын натыйжаларын анализ кылуу жана баалоо.

Квалификациялык практика окуу процессинин ажырагыс бөлүгү болуп эсептелет жана студенттердин кесиптик даярдыгын арттырууда маанилүү роль ойнойт.

4. КВАЛИФИКАЦИЯЛЫК ПРАКТИКАНЫН ӨТКӨРҮЛҮЧҮ ЖЕРИ ЖАНА УБАКТЫСЫ

Квалификациялык практиканын өткөрүлүчү жери жана убактысы окуу жайынын, кесиптик багыттын жана практика базасынын мүмкүнчүлүктөрүнө жараша болот.

1. Практиканын өткөрүлүчү жери:

- **Мектептер:** Педагогика адистиги боюнча билим алган студенттер үчүн практика мектептерде өткөрүлөт. Мектептин тандалышы студенттин кесиптик багытына, мектептин рейтингине жана практика базасынын мүмкүнчүлүктөрүнө жараша болот.

2. Практиканын убактысы:

- **Квалификациялык практика:** Окуунун акырында өткөрүлөт, мөөнөтү 4 жуманы түзөт.

3. Практиканын убактысын аныктоо факторлору:

- **Окуу планы:** Окуу планында практиканын убактысы жана мөөнөтү белгиленет.

- **Кесиптик багыт:** Ар бир кесиптик багыт үчүн практиканын убактысы жана мөөнөтү ар башка болушу мүмкүн.
- **Практика базасынын мүмкүнчүлүктөрү:** Практика базасынын иштөө графиги жана мүмкүнчүлүктөрү практиканын убактысын аныктоодо маанилүү роль ойнойт.

4. Практиканын убактысын пландаштыруу:

- Практиканын убактысын окуу планына жана практика базасынын мүмкүнчүлүктөрүнө ылайыкташтыруу керек.
- Практиканын убактысын практика жетекчиси менен биргелешип пландаштыруу керек.

Квалификациялык практиканын өткөрүлүчү жери жана убактысы студенттин кесиптик даярдыгын арттырууга, билимдерин практикада колдонууга жана кесиптик чөйрөгө адаптациялоого багытталган.

5. КВАЛИФИКАЦИЯЛЫК ПРАКТИКАГА ЖОЛДОМОСУ ТӨМӨНКҮ ДОКУМЕНТТЕРДИН НЕГИЗИНДЕ ЖҮРГҮЗҮЛӨТ:

1. **Окуу жайынын жолдомосу:** Бул документ студенттин практикадан өтүүгө укугунун расмий ырастамасы болуп саналат. Анда студенттин аты-жөнү, окуу жайы, факультети, кесиби, практиканын мөөнөтү жана базасы көрсөтүлөт.

2. **Практика планы:** Практика планы студенттин практика учурунда аткара турган иштердин тизмесин, максаттарын жана милдеттерин камтыйт. Ал окуу жайынын кафедрасы тарабынан бекитилет.

3. **Кесиптик багыт боюнча документ:** Студенттин кесиптик багытына ылайык, атайын документтер талап кылынышы мүмкүн (мисалы, медицина адистиги үчүн лицензия, педагогика адистиги үчүн педагогдук квалификация).

4. **Медициналык маалымкат (справка):** Студенттин ден соолугунун абалы жөнүндө маалымкат, практикадан өтүүгө тоскоолдук жок экенин ырастайт.

5. **Коопсуздук боюнча инструктаж өткөнүнүн белгиси:** Практика базасында коопсуздук эрежелери жөнүндө инструктаж алгандыгын ырастаган документ.

6. **Практика базасынын макулдашуусу:** Практика базасынын

жетекчисинин практиканы өткөрүүгө макулдугунун расмий каты.

7. Жеке иштеринин көчүрмөсү: Студенттин жеке иштеринин көчүрмөсү, практика жетекчисине студент жөнүндө маалымат берүү үчүн.

Бул документтердин толук топтому практиканы уюштуруу жана өткөрүү үчүн зарыл.

5. ПРАКТИКАДАН ӨТҮҮНҮН НАТЫЙЖАСЫНДА СТУДЕНТТЕРДЕ КАЛЫПТАНДЫРЫЛУУЧУ КОМПЕТЕНЦИЯЛАР

Квалификациялык практика аяктагандан кийин студент билиши керек (Билүүгө тийиш):

I. Педагогикалык билимдер:

1. Окутуунун теориялары жана методологиясы: Окутуунун негизги теорияларын, методдорун жана ыкмаларын, алардын артыкчылыктарын жана кемчиликтерин.

2. Окуучунун психологиясы: Окуучунун жаш өзгөчөлүктөрүн, өнүгүү эңселештерин, билим алуу мотивациясын жана тарбиялоо принциптерин.

3. Окутуунун улуттук жана эл аралык стандарттары: Кыргыз Республикасынын билим берүү стандарттарын, педагогикалык процессти уюштуруунун талаптарын.

4. Инклюзивдик билим берүү: Мүмкүнчүлүгү чектелген окуучуларды окутуунун өзгөчөлүктөрүн, аларды колдоо жана адаптациялоо методдорун.

5. Педагогикалык конфликттерди чечүү: Конфликттердин себептерин, аларды чечүү жолдорун жана педагогдун ролун.

II. Практикалык билимдер:

1. Мектептин түзүмү жана иши: Мектептин уюштуруу структурасын, администрациясынын функцияларын, мугалимдердин ишинин өзгөчөлүктөрүн.

2. Сабак планын түзүү: Сабактын максатын, милдеттерин, мазмунун, методдорун жана каражаттарын аныктоо.

3. Сабак өткөрүү техникасы: Сабактын ар кандай этаптарын уюштуруу, окуучулардын активдүүлүгүн арттыруу, сабакка кызыгуу жаратуу.

4. **Окуучулардын билимдерин баалоо:** Баалоонун формаларын жана методдорун, баалоонун критерийлерин.

5. **Документация:** Практика күнүмдүгүн, сабак пландарын, анализдерди жана отчетту түзүү эрежелерин.

III. Кесиптик билимдер:

1. **Педагогдун этикасы:** Педагогдун кесиптик этикасынын принциптерин, укуктарын жана милдеттерин.

2. **Укуктук билимдер:** Билим берүү чөйрөсүндөгү укуктук актыларды, окуучулардын укуктарын жана милдеттерин.

3. **Коопсуздук эрежелери:** Мектепте коопсуздукту камсыздоо эрежелерин, өрттөн коргонуу чараларын.

4. **Компьютердик технологияларды колдонуу:** Окутуу процессинде компьютердик программаларды, интернетти жана мультимедиялык каражаттарды колдонууну.

5. **Кесиптик өсүш мүмкүнчүлүктөрү:** Педагогдун кесиптик өсүшү үчүн мүмкүнчүлүктөрдү, квалификацияны арттыруунун формаларын.

Бул билимдер студенттин кесиптик ишинде маанилүү роль ойнойт жана алардын кесиптик компетенттүүлүгүн арттырууга жардам берет.

Квалификациялык практика аяктагандан кийин студент жасай билүүгө тийиш (Көндүмдөргө ээ болуу):

I. Педагогикалык көндүмдөр:

1. *Сабак планын түзүү жана өткөрүү:*

- Окутуунун максатына, милдеттерине жана мазмунуна ылайык сабак планын түзүү.
- Ар кандай окутуу методдорун жана формаларын колдонуу.
- Окуучулардын активдүү катышуусун камсыздоо.
- Сабактын убактысын эффективдүү пайдалануу.

2. *Окуучулар менен иштөө:*

- Окуучулардын билимдерин, көндүмдөрүн жана компетенттүүлүгүн баалоо.

- Окуучулардын муктаждыктарын аныктоо жана аларды канааттандыруу.
- Окуучулардын мотивациясын арттыруу.
- Окуучулардын тарбиялоо процессине катышуу.

3. Педагогикалык коммуникация:

- Окуучулар, ата-энелер жана коллегалар менен эффективдүү мамиле түзүү.
- Конфликттерди чечүү жана мамилелерди түзүү.
- Сүйлөө жана жазуу аркылуу маалыматты берүү.

4. Окутуу процессин талдоо жана баалоо:

- Сабактарды байкоо жана талдоо.
- Окуучулардын жетишкендиктерин баалоо.
- Окутуунун натыйжалуулугун баалоо.

5. Инклюзивдик окутуу:

- Мүмкүнчүлүгү чектелген окуучулар менен иштөө.
- Аларды окутуунун өзгөчөлүктөрүн эске алуу.
- Инклюзивдик окутуу чөйрөсүн түзүү.

II. Жалпы көндүмдөр:

1. Критикалык ойлоо:

- Маалыматты талдоо жана баалоо.
- Маселелерди аныктоо жана чечүү.
- Жаңы идеяларды түзүү.

2. Коммуникация:

- Жазма жана ооз маалыматты берүү.
- Командада иштөө.
- Көрөңгө кабыл алуу жана эмпатия жасоо.

3. Маалыматтык компетенттүүлүк:

- Маалыматты издөө, талдоо жана колдонуу.
- Компьютердик технологияларды колдонуу.
- Интернетти колдонуу.

4. Уюштуруу жөндөмдүүлүгү:

- Иштерди пландаштыруу жана уюштуруу.
- Убакытты эффективдүү пайдалануу.
- Көңүлүн топтоо жана максатка жетүү.

III. Башка көндүмдөр:

- Өзүн-өзү талдоо: Өзүнүн күчтүү жана алсыз жактарын аныктоо.
- Адаптациялоо: Өзгөрүүчү шарттарга ыңгайлонуу.
- Креативдүүлүк: Жаңы ыкмаларды жана чечимдерди издөө.
- Жоопкерчилик: Аткарылган иштер үчүн жоопкерчилик алуу.

Бул көндүмдөр студенттин кесиптик ишинде маанилүү роль ойнойт жана алардын кесиптик компетенттүүлүгүн арттырууга жардам берет.

Квалификациялык практика аяктагандан кийин студент ээ болууга тийиш (Калыптандырылуучу мүнөз баалуулуктары):

I. Кесиптик мүнөз баалуулуктары:

1. Педагогикалык этика:

- Окуучуларга сый-урмат менен мамиле кылуу.
- Алардын укуктарын жана эркиндиктерин сактоо.
- Кесиптик жоопкерчиликке ээ болуу.
- Бирдиктүүлүк жана тартипке баш ийүү.

2. Кесиптик биримдүүлүк:

- Коллегалар менен кызматташуу.
- Педагогикалык коомдо активдүү катышуу.
- Педагогикалык билимди жана тажрыйбаны бөлүшүү.

3. Өзүн-өзү өнүктүрүү:

- Жаңы билимдерди алууга жана көндүмдөрдү өнүктүрүүгө умтулуу.
- Кесиптик өсүш үчүн аракет көрүү.
- Педагогикалык тажрыйбаны жогорулатуу.

II. Жеке мүнөз баалуулуктары:

1. Жоопкерчилик:

- Аткарылган иштер үчүн жоопкерчилик алуу.

- Милдеттерди аткарууда тартипке баш ийүү.
- Өзүнүн иштеринин натыйжаларына жооп берүү.

6. КВАЛИФИКАЦИЯЛЫК ПРАКТИКАНЫ УЮШТУРУУ ЖАНА

МАЗМУНУ

1. Практиканы уюштуруу

Квалификациялык практика жогорку окуу жай тарабынан бекитилген окуу планынын негизинде уюштурулат жана билим берүү мекемелеринде (мектептерде) жүргүзүлөт. Практика студенттердин теориялык билимдерин бекемдөөгө жана педагогикалык ишмердүүлүккө даярдоого багытталат.

Практиканы уюштуруу төмөнкү этаптарды камтыйт:

- Практика өтүлүүчү базаларды (мектептерди) аныктоо жана бекитүү;
- Студенттерди практикага бөлүштүрүү;
- Практиканын максаты, милдеттери жана талаптары менен тааныштыруу;
- Практика жетекчилерин дайындоо (кафедрадан жана мектептен);
- Практиканын жүрүшүнө методикалык жетекчилик кылуу жана көзөмөл жүргүзүү.

Практика учурунда студенттер мектептин ички тартибин сактоого, мугалимдердин ишмердүүлүгүнө активдүү катышууга жана берилген тапшырмаларды жоопкерчилик менен аткарууга милдеттүү.

2. Практиканын мазмуну

Квалификациялык практиканын мазмуну студенттердин педагогикалык, методикалык жана изилдөөчүлүк компетенттүүлүктөрүн калыптандырууга багытталган иш-аракеттерди камтыйт:

2.1. Уюштуруу-байкоо иштери

- Мектептин ишмердүүлүгү менен таанышуу;
- Окуу процессин, сабактарды жана мугалимдин ишин байкоо;
- Окуучулардын жаш өзгөчөлүктөрүн жана психологиялык абалын изилдөө.

2.2. Окутуу ишмердүүлүгү

- Сабак пландарын түзүү жана окуу материалдарын даярдоо;
- Сабактарды (анын ичинде ачык сабактарды) өткөрүү;

- Интерактивдүү, инновациялык жана чыгармачылык ыкмаларды колдонуу.

2.3. Тарбиялык иш-чаралар

- Класстан тышкары иш-чараларды уюштуруу жана өткөрүү;
- Окуучулардын тарбиялык деңгээлин жогорулатууга багытталган иштерди жүргүзүү.

2.4. Баалоо жана анализ жүргүзүү

- Окуучулардын билим деңгээлин баалоо;
- Сабактардын натыйжалуулугун талдоо;
- Өз ишмердүүлүгүнө рефлексия жүргүзүү.

2.5. Илимий-изилдөө иштери

- Педагогикалык эксперименттерге катышуу;
- Диссертациялык тема боюнча материалдарды топтоо;
- Илимий байкоолорду жүргүзүү жана жыйынтык чыгаруу.

2.6. Документтештирүү иштери

- Практиканын күндөлүгүн толтуруу;
- Сабак пландарын, материалдарды жана отчетторду даярдоо;
- Практиканын жыйынтыктоочу отчетун жазуу.

Квалификациялык практиканы уюштуруу жана анын мазмуну студенттердин педагогикалык ишмердүүлүккө даярдыгын камсыз кылат. Практика учурунда студенттер теориялык билимдерин практикада колдонуп, сабак өткөрүү, окуучулар менен иштөө, баалоо жана анализ жүргүзүү көндүмдөрүн өздөштүрүшөт. Бул өз кезегинде келечектеги кесиптик ишмердүүлүктүн сапаттуу аткарылышына негиз түзөт.

КВАЛИФИКАЦИЯЛЫК ПРАКТИКАГА КАТЫШУУ ШАРТТАРЫ ЖАНА ФОРМАЛАРЫ

1. Практикага катышуу шарттары

Квалификациялык практикага катышуу студенттер үчүн милдеттүү болуп саналат жана ал окуу планына ылайык уюштурулат. Практикага катышуу үчүн студент төмөнкү шарттарды аткарууга тийиш:

- Теориялык курстарды ийгиликтүү өздөштүргөн болушу;

- Практиканын программасы, максаты жана милдеттери менен толук тааныш болушу;
- Практика өтүлүүчү мекеменин (мектептин) ички тартибин сактоосу;
- Практика жетекчилеринин (кафедра жана мектеп тарабынан) талаптарын аткаруусу;
- Практика учурунда активдүү катышып, бардык тапшырмаларды өз убагында аткаруусу;
- Сабактарга жана иш-чараларга жоопкерчилик менен мамиле кылуусу;
- Практиканын күндөлүгүн жана отчеттук материалдарды өз убагында жана талапка ылайык толтуруусу.

Практика учурунда студент педагогикалык этиканы сактап, окуучулар жана мугалимдер менен туура мамиле түзүүгө милдеттүү.

2. Практиканын формалары

Квалификациялык практика ар түрдүү формаларда жүргүзүлөт жана студенттин кесиптик компетенттүүлүгүн ар тараптуу өнүктүрүүгө багытталат:

2.1. Байкоо формасы

- Мугалимдин сабактарын жана ишмердүүлүгүн байкоо;
- Окуучулардын жүрүм-турумун жана окуу активдүүлүгүн изилдөө.

2.2. Практикалык (окутуу) формасы

- Сабактарды өз алдынча же жетекчи мугалимдин көзөмөлүндө өткөрүү;
- Сабак планын түзүү жана окуу материалдарын даярдоо;
- Интерактивдүү жана инновациялык ыкмаларды колдонуу.

2.3. Тарбиялык иш формасы

- Класстан тышкары иш-чараларды уюштуруу жана өткөрүү;
- Окуучулардын тарбиялык жана социалдык өнүгүүсүнө көмөк көрсөтүү.

2.4. Илимий-изилдөө формасы

- Квалификациялык иштин темасы боюнча материалдарды топтоо;
- Педагогикалык эксперименттерге катышуу;
- Байкоо жана анализ жүргүзүү.

2.5. Аналитикалык форма

- Сабактарды жана өз ишмердүүлүгүн талдоо;
- Натыйжалар боюнча жыйынтык чыгаруу жана сунуштарды иштеп чыгуу.

2.6. Документтештирүү формасы

- Практиканын күндөлүгүн толтуруу;
- Сабак пландарын жана методикалык материалдарды даярдоо;
- Жыйынтыктоочу отчет жазуу.

Квалификациялык практикага катышуу шарттары жана формалары студенттин педагогикалык ишмердүүлүккө даярдыгын камсыз кылууга багытталган. Ар түрдүү формаларда жүргүзүлгөн практика студентке теориялык билимдерин практикада колдонууга, кесиптик компетенттүүлүгүн өнүктүрүүгө жана келечектеги мугалимдик ишмердүүлүккө даяр болууга мүмкүнчүлүк түзөт.

1-таблица – Магистранттын практикадагы этаптары жана иш түрлөрү.

№	Квалификациялык практиканын этаптары	Студенттин өз алдынча иштөөсүн камтыган практикалык иштин түрлөрү
1	Даярдык (уюштуруу) этабы Максаты: Практикага теориялык жана методикалык жактан даярдоо.	Иш түрлөрү: Практиканын максаты, милдеттери жана программасы менен таанышуу; Практика өтүлүүчү мектеп жана класс менен таанышуу; Окуу программаларын жана окуу китептерин талдоо; Сабак пландарынын үлгүлөрүн карап чыгуу; Жетекчи мугалим менен иш планын түзүү.
2	2. Байкоо (адаптациялык) этабы Максаты: Окуу процессин жана мугалимдин ишмердүүлүгүн изилдөө.	Иш түрлөрү: Мугалимдин сабактарына катышуу жана байкоо жүргүзүү; Сабактын түзүлүшүн, методдорун жана ыкмаларын талдоо; Окуучулардын жүрүм-турумун жана окууга болгон мамилесин изилдөө; Класстын психологиялык өзгөчөлүктөрүн аныктоо; Байкоо жыйынтыктарын күндөлүккө жазуу.
3	3. Практикалык (окутуу) этабы Максаты: Сабак өткөрүү жана педагогикалык тажрыйба топтоо.	Иш түрлөрү: Сабак пландарын өз алдынча түзүү; Сабактарды өткөрүү (анын ичинде ачык сабактар);

		Интерактивдүү, инновациялык жана чыгармачылык ыкмаларды колдонуу; Окуучулар менен топтук жана жеке иш жүргүзүү; Окуучулардын билим деңгээлин баалоо.
4	4. Тарбиялык иш этапы Максаты: Окуучулардын тарбиялык өнүгүүсүнө салым кошуу.	Иш түрлөрү: Класстан тышкаркы иш-чараларды уюштуруу; Тарбиялык сааттарды өткөрүү; Окуучулар менен жеке тарбиялык иштерди жүргүзүү; Социалдык жана маданий иш-чараларга катышуу.
	5. Илимий-изилдөө этапы Максаты: Изилдөөчүлүк көндүмдөрдү өнүктүрүү.	Иш түрлөрү: Диссертациялык тема боюнча материалдарды топтоо; Педагогикалык эксперимент жүргүзүү; Байкоо, анкеталоо, тестирлөө жүргүзүү; Натыйжаларды талдоо жана жыйынтык чыгаруу.
	6. Жыйынтыктоочу этап Максаты: Практиканын жыйынтыктарын жалпылоо жана баалоо.	Иш түрлөрү: Практиканын күндөлүгүн толуктоо; Сабактар боюнча анализ жана рефлексия жүргүзүү; Жыйынтыктоочу отчет даярдоо; Практика боюнча сунуштарды иштеп чыгуу; Жетекчи мугалимдердин баасын алуу.

Квалификациялык практиканын этаптары студенттин кесиптик даярдыгын этап-этабы менен өнүктүрүүгө багытталган. Ар бир этапта аткарылган иш түрлөрү студентке теориялык билимдерин практикада колдонууга, педагогикалык тажрыйба топтоого жана келечектеги мугалимдик ишмердүүлүккө даяр болууга жардам берет.

КВАЛИФИКАЦИЯЛЫК ПРАКТИКАНЫН ОТЧЕТКО КОЮЛУУЧУ ЖАЛПЫ ТАЛАПТАР

Квалификациялык практиканын отчёту – студенттин практика учурунда аткарган иш-аракеттерин, алган тажрыйбасын жана жетишкен натыйжаларын чагылдырган негизги документ болуп эсептелет. Отчет төмөнкү талаптарга жооп берүүгө тийиш:

1. Жалпы талаптар

- Отчет так, системалуу жана логикалык ырааттуулукта жазылышы керек;
- Материалдар илимий-методикалык тилде баяндалып, негизделген болушу зарыл;
- Отчет студент тарабынан өз алдынча даярдалышы керек;
- Жазуу стили түшүнүктүү, кыска жана мазмундуу болушу талап кылынат;
- Практикада аткарылган иштер толук камтылышы керек.

2. Отчеттун структурасы

Отчет төмөнкү бөлүктөрдөн турушу керек:

1. Титулдук барак
2. Мазмуну
3. Киришүү
4. Негизги бөлүк
5. Жыйынтык
6. Пайдаланылган адабияттар
7. Кошумчалар

3. Киришүү бөлүгүнө талаптар

- Практиканын максаты жана милдеттери көрсөтүлүшү керек;
- Практика өтүлгөн мекеме (мектеп) тууралуу кыскача маалымат берилет;
- Практиканын мөөнөтү жана өзгөчөлүктөрү баяндалат.

4. Негизги бөлүккө талаптар

- Практика учурунда аткарылган иштер толук баяндалат;
- Өткөрүлгөн сабактардын жана иш-чаралардын анализи берилет;
- Колдонулган методдор жана технологиялар көрсөтүлөт;
- Окуучулар менен жүргүзүлгөн иштер жана алардын жыйынтыктары талданат;
- Педагогикалык байкоолор жана изилдөө материалдары камтылат.

5. Жыйынтык бөлүгүнө талаптар

- Практиканын негизги жыйынтыктары жалпыланат;
- Студенттин алган тажрыйбасы жана жетишкендиктери көрсөтүлөт;

- Практиканы жакшыртуу боюнча сунуштар берилет.

6. Кошумчаларга талаптар

- Сабак пландары;
- Күндөлүк;
- Колдонулган дидактикалык материалдар;
- Сүрөттөр, таблицалар жана башка материалдар.

7. Техникалык талаптар

- Отчет компьютерде терилип, белгиленген форматта жазылышы керек;
- Шрифт: Times New Roman, өлчөмү – 14;
- Интервал: 1,5;
- Барактын четтери стандартка ылайык болушу керек;
- Барактар номерлениши зарыл.

Квалификациялык практиканын отчёту студенттин педагогикалык ишмердүүлүгүн баалоонун негизги критерийлеринин бири болуп саналат. Ал студенттин алган теориялык билимдерин практикада колдонуу деңгээлин, педагогикалык жана методикалык компетенттүүлүгүн чагылдырууга тийиш.

КВАЛИФИКАЦИЯЛЫК ПРАКТИКАНЫН ТАПШЫРМАЛАРДЫ АТКАРУУНУН ЖЫЙЫНТЫКТАРЫН КӨРСӨТҮҮ ФОРМАЛАРЫ

Квалификациялык практика учурунда студент тарабынан аткарылган иштердин жыйынтыктары ар түрдүү формаларда көрсөтүлөт. Бул формалар студенттин педагогикалык, методикалык жана изилдөөчүлүк компетенттүүлүгүн баалоого мүмкүнчүлүк берет.

1. Жазуу түрүндөгү формалар

- Практиканын күндөлүгү;
- Жыйынтыктоочу отчет;
- Сабак пландары (конспекттер);
- Методикалык иштелмелер;
- Илимий-изилдөө материалдары (анкеталар, тесттер, таблицалар).

2. Практикалык ишмердүүлүк формалары

- Өткөрүлгөн сабактар (анын ичинде ачык сабактар);

- Мастер-класстар жана тренингдер;
- Класстан тышкары тарбиялык иш-чаралар;
- Окуучулар менен жүргүзүлгөн топтук жана жеке иштер.

3. Аналитикалык формалар

- Сабактарга жана иш-чараларга анализ берүү;
- Өз ишмердүүлүгүнө рефлексия жүргүзүү;
- Окуучулардын жетишкендиктерин жана өнүгүүсүн талдоо;
- Педагогикалык эксперименттин жыйынтыктарын иштеп чыгуу.

4. Презентациялык формалар

- Практика жыйынтыктары боюнча презентация (слайд түрүндө);
- Оозеки баяндама;
- Конференцияларда же кафедралык жыйындарда отчет берүү;
- Көргөзмө материалдарды (сүрөт, схема, диаграмма) даярдоо.

5. Документтештирүү формалары

- Практика өтүлгөндүгү тууралуу мүнөздөмө (характеристика);
- Баалоо баракчалары;
- Практика жетекчисинин корутундусу;
- Тастыктоочу документтер (катышуу барактары, сертификаттар ж.б.).

Квалификациялык практиканын жыйынтыктарын көрсөтүү формалары студенттин ишмердүүлүгүн ар тараптуу баалоого шарт түзөт. Бул формалар аркылуу студенттин теориялык билимдерди практикада колдонуу деңгээли, педагогикалык чеберчилиги жана изилдөөчүлүк жөндөмдөрү толук чагылдырылат.

СТУДЕНТТЕРДИН КВАЛИФИКАЦИЯЛЫК ПРАКТИКАДАГЫ ӨЗ АЛДЫНЧА ИШИН ОКУУ-МЕТОДИКАЛЫК ЖАКТАН КАМСЫЗДОО

Квалификациялык практика учурунда студенттердин өз алдынча иши алардын кесиптик компетенттүүлүгүн калыптандырууда маанилүү орунду ээлейт. Өз алдынча ишти натыйжалуу уюштуруу үчүн аны окуу-методикалык жактан камсыздоо зарыл.

1. Өз алдынча иштин максаты

- Студенттердин теориялык билимдерин практикада колдонуу жөндөмүн өнүктүрүү;
- Педагогикалык жана методикалык компетенттүүлүктү калыптандыруу;
- Изилдөөчүлүк жана аналитикалык ой жүгүртүүнү өнүктүрүү;
- Өз алдынча чечим кабыл алуу көндүмдөрүн өркүндөтүү.

2. Өз алдынча иштин мазмуну

Студенттердин өз алдынча иши төмөнкү багыттарды камтыйт:

- Сабак пландарын (конспекттерин) өз алдынча түзүү;
- Окуу-методикалык материалдарды даярдоо;
- Интерактивдүү жана чыгармачылык тапшырмаларды иштеп чыгуу;
- Окуучулар менен жеке жана топтук иштерди уюштуруу;
- Сабактарды анализдөө жана рефлексия жүргүзүү;
- Педагогикалык байкоо жана изилдөө иштерин жүргүзүү.

3. Окуу-методикалык камсыздоо каражаттары

Студенттердин өз алдынча ишин камсыздоо үчүн төмөнкү материалдар колдонулат:

- Окуу программалары жана мамлекеттик стандарттар;
- Окуу китептери жана методикалык колдонмолор;
- Сабак пландарынын үлгүлөрү;
- Дидактикалык материалдар (карточкалар, тесттер, схемалар);
- Санариптик билим берүү ресурстары;
- Практиканын күндөлүгү жана отчет формалары.

4. Методикалык жетекчилик

- Кафедра жана практика жетекчилери тарабынан кеңеш берүү;
- Сабактарды пландоодо жана өткөрүүдө көмөк көрсөтүү;
- Өз алдынча иштердин жыйынтыктарын талдоо жана баалоо;
- Практика учурунда туруктуу мониторинг жүргүзүү.

5. Өз алдынча иштин формалары

- Жазуу иштер (сабак пландары, отчеттор, анализдер);
- Практикалык иштер (сабак өткөрүү, тапшырмалар даярдоо);

- Изилдөө иштери (байкоо, анкеталоо, эксперимент);
- Презентация жана отчет берүү.

6. Күтүлүүчү натыйжалар

- Студенттер өз алдынча сабак пландап жана өткөрө алышат;
- Педагогикалык жана методикалык компетенттүүлүк өнүгөт;
- Изилдөөчүлүк жана аналитикалык жөндөмдөр калыптанат;
- Сабактарды инновациялык ыкмалар менен өткөрүү тажрыйбасы пайда болот;
- Өз алдынча иштөө жана жоопкерчилик деңгээли жогорулайт.

Студенттердин квалификациялык практикадагы өз алдынча ишин окуу-методикалык жактан камсыздоо алардын кесиптик даярдыгын жогорулатууда негизги фактор болуп саналат. Бул процесс студенттерге өз алдынча иш жүргүзүүгө, теориялык билимдерин практикада колдонууга жана келечектеги педагогикалык ишмердүүлүккө даяр болууга шарт түзөт.